

Een Franse bankrekening, of toch maar niet?

ZO WERKT BANKIEREN IN FRANKRIJK

Je hebt je vriendenkring om hun mening gevraagd, je hebt vragen in Facebookgroepen gesteld. Je hebt veel antwoorden ontvangen. Je weegt de voor- en nadelen af, maar je ziet door de bomen het bos niet meer. Neem ik nu een Franse bankrekening of niet? Is dat echt nodig?

TEKST: LYDIE GERNEZ

Toen wij lang geleden in Nederland kwamen wonen, werd ons meteen geadviseerd om een bankrekening te openen. Eigenlijk was dat de eerste taak die we van onze lange *to-do-list* konden afvinken. We kwamen in Nederland wonen, een bankrekening was dus noodzakelijk. We wisten niet of zouden blijven, maar we wilden ons Nederlandse avontuur een goed begin geven. We waren bereid het Nederlandse leven aan te gaan en dat begint met een goed geregeld administratie. Ik begrijp dus heel goed dat Nederlanders in Frankrijk ook alles goed geregeld willen webben. Maar waarom zou je eigenlijk in het internettijdperk een bankrekening openen in een land waar ze nog cheques gebruiken. En hoe doe je dat dan?

De Franse banken, tussen traditie...

Tja, die cheques. Wees gerust, als je een Franse bankrekening opent: de *chéquier* is niet verplicht. Het is ook vaak niet nodig om met een cheque te betalen, maar je zou af en toe een cheque kunnen ontvangen, bijvoorbeeld als je dit jaar te veel hebt betaald voor je elektriciteit en bij EDF geen automatische incasso hebt geregeld. EDF stuurt je dan een cheque voor de teruggave. Als je geen Franse bankrekening hebt, dan kun je niet naar de bank gaan om die cheque te innen. Je beste optie is dan om aan EDF proberen uit te leggen dat ze het

geld moeten overmaken. In dat geval is het sneller om een Franse bankrekening te openen, en dat levert ook minder frustratie op. Tenminste, dat is mijn ervaring.

En de RIB dan? Ja, men heeft je vast al een keer om een *Relevé d'Identité Bancaire* gevraagd, maar weet je wat dat is? Het is een papertje met je bankgegevens, dat ze vragen wanneer je je ergens wilt inschrijven. De RIB maakt dermate deel uit van de Franse cultuur dat niemand eraan zal denken om je uit te leggen dat ze je IBAN willen hebben. Als je geen Franse bankrekening en dus geen RIB hebt, moet je uitleggen dat je desondanks wel een IBAN hebt.

Dat is wat Henk en Saskia graag aan de dame van hun lokale verzekeringskantoor wilden uitleggen. Maar helaas, ze mocht of kon geen maandelijkse automatische incasso instellen op een buitenlandse IBAN. Volgens haar mochten incasso's slechts op Franse bankrekeningen. Ondanks het feit dat zulke eisen officieel niet meer van toepassing zijn, gebeurt het nog steeds. Vaak zelfs. Overigens mag een bedrijf sinds 2021 automatische incasso op een buitenlandse rekening niet meer weigeren. Er bestaat zelfs een officiële website waar je onwillige bedrijven kunt signaleren: signal.conso.gouv.fr.

... en moderniteit

Ondanks deze ouderwetse overblijfselen, heeft het Franse banksysteem zich toch bij het internettijdperk aangesloten... maar dan op z'n Frans. Inderdaad, er

bestaan nu internetbanken, de zogenaamde *néobanques*, en ook bij traditionele banken kan je nu op internet een rekening openen.

Ik hoor je al denken: 'Top! Vanaf de bank in Nederland kan ik dus een Franse bankrekening regelen, en ik hoef mijn schoolfrans niet te beproeven.' Helaas bestaat die mogelijkheid slechts voor mensen die al in Frankrijk wonen. Datzelfde geldt trouwens voor Nickel, de bank waarbij je in enkele minuten bij een tabakswinkel een rekening kunt openen. En wees je vooral ook bewust dat als je in Frankrijk gaat wonen, een rekening wilt openen bij zo'n *néobanque* en de klantendienst belt, je Frans moet spreken en begrijpen.

Dat ontdekte Aryan en Rinske toen zij meerdere internetbanken belden. Zij wonen in Frankrijk, maar spreken nog geen Frans en wilden hun vragen in het Engels kunnen stellen. Maar volgens het bedrijfsbeleid van deze banken mogen medewerkers klanten niet in een andere taal te woord staan, om misverstanden en claims achteraf te voorkomen. Niet-ingezetenen hebben dus geen andere keus dan naar een bankkantoor te gaan om een rekening te openen. Maar bij welke bank?

Ontmoeting van filosofie en portemonnee

Iedereen kent de commerciële banken die bestuurd worden door aandeelhouders en beursgenoteerd zijn, zoals BNP Paribas, Société Générale of LCL. Daarnaast bestaan er ook zogenaamde *banques mutualistes* of *banques coopératives*. Deze banken zijn per definitie eigendom van rekeninghouders die aandelen van het kapitaal van de bank bezitten. Onder deze banken vallen Crédit Agricole, Crédit Mutuel, Caisse d'Épargne en Banque Populaire. Ze bieden dezelfde producten aan als andere banken maar spelen ook een belangrijke rol in de plaatselijke economie. Ze investeren in lokale of

regionale projecten gericht op het milieu of met een sociaal doel. Ze zijn landelijk aanwezig maar kunnen dankzij veel plaatselijke filialen dicht bij de klant blijven. Ook La Banque Postale heeft overal in Frankrijk kantoren; het postkantoor is tevens bankkantoor. En daar draait het om: fysiek voor de klanten aanwezig zijn. De Franse samenleving hecht wat dit betreft nog veel waarde aan echt contact en echte communicatie: *la vraie vie!*

Met een glimlach kan alles

Ik begrijp heel goed dat als je de taal niet goed spreekt, het echt een uitdaging is om een bank binnen te lopen en uit te leggen wat je wil. Toch mag je daar juist wel Engels spreken. En als de persoon achter de balie geen Engels spreekt, dan zal hij of zij zeker de hulp van een collega vragen.

Het belangrijkste: bereid je voor en neem je glimlach mee. Wat wil je doen? *Ouvrir un compte courant*, of *ouvrir un compte de dépôt*, of *ouvrir un compte chèques* (met of zonder cheques) – je hoeft maar één van de drie uitdrukkingen te onthouden, want alle drie betekenen ze precies hetzelfde: ik wil een betaalrekening openen. Je moet de volgende documenten meenemen: een geldig paspoort of een geldige identiteitskaart, een *justificatif de domicile* (een bewijs dat je woont waar je zegt dat je woont, bijvoorbeeld een elektriciteits- of telefoonrekening, die niet ouder dan drie maanden mag zijn) en een *avis d'imposition* (belastingaanslag). Dat laatste is afhankelijk van de bank. Je moet meestal wel een afspraak maken, maar dat kan vaak via de internetsite van de bank.

Niet noodzakelijk, wel makkelijk

En hoe zit het met internetbankieren? Elke bank heeft tegenwoordig een app waarmee je op je mobiele telefoon kunt bankieren, maar het is vaak nét even anders dan bij de Nederlandse banken. Vaak verloopt internetbankieren minder soepel dan in Nederland. Zo kun je bijvoorbeeld niet zomaar geld overmaken naar een bankrekeningnummer dat nog niet bekend is in je app. Je moet eerst IBAN en naam van de rekeninghouder registreren, en die moet vervolgens door de bank gevalideerd worden. De Franse banken hebben voor extra beveiliging gekozen, die traagheid met zich meebrengt. Bij Société Générale, Crédit Agricole of Caisse d'Épargne duurt

De Franse samenleving hecht nog veel waarde aan écht contact

dat bijvoorbeeld tussen 1 en 3 dagen. Maar reguliere transacties zijn makkelijk.

En wist je dat ook in Frankrijk een soort Tikkie bestaat? Deze app heet Paylib en is (bijna) net zo eenvoudig als het Nederlandse Tikkie. Modern, toch?

Het is dus niet noodzakelijk om een Franse bankrekening te openen als je een huis in Frankrijk bezit, maar het zal je leven wel gemakkelijker maken. Hopelijk zie je nu door de bomen het bos weer en heb je wat meer zicht op wat je kunt verwachten van bankieren in Frankrijk. Waar je wel aan moet denken: als je een Franse bankrekening hebt, vergeet deze dan niet aan te geven bij je Nederlandse belastingaangifte. ■

Lydie Gernez is de oprichtster van Log in France. Zij helpt Nederlanders in Frankrijk bij al hun contacten met de Franse overheid en andere instanties. +31 (0)6 41 78 79 46
lydie@loginfrance.nl - loginfrance.nl

